

ลงชื่อในหนังสือมอบอำนาจ ที่ยังมิได้กรอกข้อความพลเป็นอย่างไร

พรเทพ ทวีกาญจน์

ผู้บริหารสำนักงานทนายบุคคล

บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)

ตาม กฎหมายการมอบอำนาจ คือ การที่บุคคลหนึ่งเรียกว่า ตัวการมอบให้บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่า ตัวแทน มีอำนาจทำการแทน และการกระทำนั้นมีผลทางกฎหมายเสมือนว่าตัวการทำด้วยตนเอง ซึ่งจะต้องมีการทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๙๗ อันว่าสัญญาตัวแทนนั้น คือสัญญาซึ่งให้บุคคลคนหนึ่ง เรียกว่า ตัวแทน มีอำนาจทำการแทนบุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าตัวการ และตกลงจะทำการ ดั่งนั้นอันความเป็นตัวแทนนั้นจะเป็นโดยแต่งตั้งแสดงออกชัดหรือโดย ปริยายก็ย่อมได้ และมาตรา ๗๙๘ กิจการอันใดท่านบังคับไว้โดยกฎหมายว่าต้องทำเป็นหนังสือการตั้งตัวแทนเพื่อกิจการอันนั้นก็ต้องทำเป็นหนังสือด้วย กิจการอันใดท่านบังคับไว้ว่าต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือการตั้งตัวแทนเพื่อกิจการอันนั้นก็ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือด้วย

ถ้าใครคิดจะทำหนังสือมอบอำนาจ ควรระวังอย่างมาก ไม่ควรลงลายมือชื่อว่างเปล่า ถ้าผู้เขียนหนังสือได้เขียนอะไรลงในกระดาษเปล่าที่ท่านลงลายมือชื่อแล้วมีความเสียหายเกิดขึ้นจากการกระทำตามหนังสือมอบอำนาจฉบับนั้น ตัวการ (ผู้มอบอำนาจ) ต้องรับผิดชอบด้วย **เพราะถือว่าเป็นความประมาทเลินเล่อต้องรับกรรมจากลายมือชื่อของตัวเอง** จะต้องเตือนเสมอว่า หากทำหนังสือมอบอำนาจด้วยลายมือ อย่าใช้ลายมือ สีหมึกต่างกัน หรือถ้าใช้เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องปริ้นเตอร์ ก็ต้องเป็นเครื่องเดียวกัน เพื่อ

ป้องกันข้อสงสัยเรื่องการปลอมแปลงเนื้อหา ผู้ที่ต้องดำเนินการที่เกี่ยวข้องหากพบเห็นสิ่งเหล่านี้ อาจสงสัยไว้ก่อนว่ามีการทุจริตปลอมแปลงเกิดขึ้นได้ ถ้ามีการชูดลบ ตกเติม แก้ไข ซีดฆ่า ให้ระบุว่า ซีดฆ่า ตกเติมก็ค่า และผู้มอบอำนาจต้องลงลายมือชื่อกำกับไว้ด้วยทุกแห่ง แนะนำอย่างยิ่งว่าควรทำฉบับใหม่ที่ไม่มีการแก้ไขจะดีกว่า หนังสือมอบอำนาจต้องมีพยานอย่างน้อยหนึ่งคน ถ้าผู้มอบอำนาจพิมพ์ลายนิ้วมือต้องมีพยานสองคน พยานต้องเซ็นชื่อจะพิมพ์ลายนิ้วมือไม่ได้

กรมมอบอำนาจนั้น สรุปได้สองแบบ แบบที่หนึ่ง คือ การมอบอำนาจทั่วไป หมายถึง การมอบอำนาจให้ดำเนินการมอบอำนาจทั่วไป ไม่ได้เฉพาะเจาะจง หลายคนชอบการมอบอำนาจเขียนแบบกว้างๆ คลุมไปทุกเรื่อง ควรจะเขียนให้ชัดเจนไม่ควรมอบอำนาจที่กว้างเกินไป เพราะผู้รับมอบอำนาจอาจนำหนังสือมอบอำนาจไปใช้

ในทางผิดไปจากเจตนารมณ์ของผู้มอบอำนาจ ส่วนแบบที่สอง คือ การมอบอำนาจแบบเฉพาะเจาะจง หมายถึง มีการระบุข้อความอย่างชัดเจนว่าให้ทำอะไรหรือไม่ ต้องตีความผิดไปจากเจตนารมณ์ของผู้มอบอำนาจ แต่ในทางกลับกันหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวจะมัดตัวผู้มอบอำนาจแบบดัดไม่หลุด เช่น การร้องเรียน ฟ้องร้องดำเนินคดีทางอาญา ผู้มอบอำนาจอาจถูกดำเนินคดีกลับ ข้อหาหมิ่นประมาทหรือแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ส่วนผู้รับมอบอำนาจเป็นเพียงตัวแทน ไม่ต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว

เรื่องควรรู้เกี่ยวกับการมอบอำนาจ ในการลงชื่อในหนังสือมอบอำนาจที่ยังมิได้กรอกข้อความ ในทางกฎหมาย ถือว่าเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงอย่างนั้นโดยเด็ดขาด คนโง่คนแก่งงหรือขี้เกรงใจจนถึงขนาดใกล้จะเป็นคนอ่อนทางปัญญาเท่านั้นที่จะทำเช่นนั้น เพราะมิฉะนั้นอาจถูกตัวแทนคนโง่ นำไปกรอกข้อความแล้วไปจัดการโอนที่ดินหรือทรัพย์สินนั้นไปเป็นของตนเอง และผู้โอนต่อไป โดยที่ผู้ลงชื่อโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงนั้นก็ต้องถูกผูกพันตามหนังสือมอบอำนาจที่ลงลายมือชื่อไปนั้น

คำพิพากษาฎีกาที่ 6403/2540 การที่โจทก์ลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจซึ่งยังมิได้มีการกรอกข้อความ พร้อมกับมอบสำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และโฉนดที่ดินพิพาทให้จำเลยที่ 1 ไปนั้นเป็น **การกระทำโดยความประมาทเลินเล่อซึ่งเป็นการยอมเสี่ยงภัยในการกระทำของตนเองอย่างร้ายแรง** แม้จำเลยที่ 1 จะปลอมหนังสือมอบอำนาจโดยกรอกข้อความว่าโจทก์มอบอำนาจให้จำเลยที่ 1 ชายที่ดิน และบ้านพิพาท และจดทะเบียนซื้อขายเปลี่ยนชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน และบ้านพิพาทจากโจทก์เป็นจำเลยที่ 1 แล้วจดทะเบียนจำนองเป็นประกันหนี้ต่อธนาคาร

จนกระทั่งจดทะเบียนไถ่ถอนจำนอง และโอนขายให้แก่จำเลยที่ 2 ก็เป็นผลสืบเนื่องจากการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของโจทก์ดังกล่าวโดยตรง เมื่อจำเลยที่ 2 รับโอนที่ดิน และบ้านพิพาทโดยสุจริต และเสียค่าตอบแทนไม่ได้คบคิดกับจำเลยที่ 1 ข้อฉลโจทก์ หากจะให้เพิกถอนการจดทะเบียนซื้อขายที่ดินพิพาทด้วยเหตุผลว่าจำเลยที่ 2 ผู้รับโอนไม่มีสิทธิดีกว่าจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นผู้โอน ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่จำเลยที่ 2 เป็นอย่างมาก และความเสียหายนั้นก็เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของโจทก์โดยตรง ดังนั้น การที่โจทก์ใช้สิทธิติดตามเอาที่ดิน และบ้านพิพาทคืน โดยฟ้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนซื้อขาย ถือได้ว่าโจทก์ใช้สิทธิโดยไม่สุจริตตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา 5 โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ซึ่งเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาย่อมยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246, 247

บทสรุปส่งท้าย การลงชื่อในหนังสือมอบอำนาจที่ยังมิได้กรอกข้อความถือเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้มอบอำนาจ ส่วนผู้รับมอบเมื่อไม่สุจริตกลับนำหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวไปดำเนินการที่ผิดกฎหมาย แม้จะถูกจับหรือถูกฟ้องร้องให้รับผิดชอบในภายหลัง รวมทั้งยังมีความผิดอาญาแต่ผู้ที่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงก็ต้องสูญเสียทรัพย์สินของตนเองไปแล้ว การที่จะไปติดตามทวงคืนย่อมยุ่งยาก และลำบากกว่าตอนที่ต้องกรอกข้อความในหนังสือมอบอำนาจให้ละเอียดก่อนที่จะลงลายมือชื่อให้ไปเป็นแนวนอกจากนี้บัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านที่จะมอบให้แก่ผู้ใดไปทำนิติกรรมอะไร ควรขีดคร่อมระบุว่ามอบอำนาจให้ไปทำอะไรได้ด้วย เพราะมิฉะนั้นในวันดีคืนร้ายอาจเกิดมีใครใช้ชื่อ และหลักฐานไปก่อนหน้านั้นสินต่างๆ ความช่วยยอมมาเยือนได้ง่าย